

[Jørn Pedersen]

nogle – med rette – føler, at der er længere til hjælpen, når den skal komme ud i hjemmet, end før, hvor man fik den i tilknytning til en institution og kunne tilkalde hjælp dér.

Der er for Socialdemokratiet ingen tvivl om, at trygheden er blevet mindsket, efter at plejehjemspladserne er blevet nedlagt, og derfor skal det også siges i dag, at efter vores bedste overbevisning må det nu være slut med at nedlægge plejehjemspladser. Nu må man hellere forsøge at gå den anden vej.

Kommunerne har, som også nævnt af socialministeren, i forbindelse med ændringerne kunnet hente nogle gevinster ved en decentralisering og ved at tilrettelægge hjemmeplejen i forbindelse med nye ældreboliger, og hvad der ellers er foretaget af tiltag i lokalområderne. Problemet er bare, at det er en gevinst, man kun kan hente én gang – den er hentet af mange kommuner, og endnu flere er på vej til at hente den – og dermed er også sagt, at det ikke er måden at løse de økonomiske problemer på.

Plejeproblemet for de ældre i eget hjem vokser stadig, og nu skal det løses gennem andre midler. Det har sammen med de urimelige økonomiske vilkår for kommunerne ført til, at man flere steder har skåret kollektivt i hjemmeplejen og hjemmehjælpen. Det er sket uden personlig visitering, og det er, som vi har påpeget, i strid med bistandslovens § 53. Vi er ikke ude på at straffe kommunerne, men vi føler, at dette illustrerer de alvorlige problemer, der er på ældreområdet, og de alvorlige problemer, kommunerne har med at leve op til de målsætninger, vi ønsker.

Hertil kommer, at der rundt omkring på landets sygehuse ligger færdigbehandlede ældre, der ikke kan komme på plejehjem eller i ældrebolig, fordi der ikke er plads, og nogle af mellem løsningerne mangler. Disse ældre kan typisk ikke klare sig i eget hjem. Flere steder har man lavet ældreaftaler mellem amt og kommuner om at tilbyde disse ældre bedre vilkår. Princippet er, at statens besparelser på sygehusområdet ved, at de færdigbehandlede ældre ikke ligger på hospitalerne, overføres til kommunerne, der så giver tilbud om at lave nogle af de aflastningspladser eller daghjemstforanstaltninger, der er behov for. Man kan også lave genoptræningspladser på denne måde. Det er et godt initiativ, der i hvert tilfælde giver tilbud til en udsat gruppe, og det burde man i amter og kommuner være opmærksom på.

Presset på den sociale service fører til et dårligere arbejdsmiljø og nedslidning af personalet. Man skønner, at der årligt er cirka 400 hjemmehjælpere, der ansøger om førtidspension, og det er et tal, som faktisk i et par år har været kendt som årsnorm. Det er prisen på personalesiden for, at man har haft en ældrepolitik, der går ud på, at de ældre skal blive længst muligt i eget hjem. Ud over at der er problemer for de ældre, er der altså også problemer for personalet, og det er naturligvis, fordi kommunerne ikke har penge til at ansætte flere i ældresektoren.

En gruppe, der også har specielt behov, er de senile ældre, de senildemente; de skal have tilbud om plejehjem med særlig pleje, og de har et meget, meget stort behov for tryghed. Denne gruppe må vi ikke glemme i vore bestræbelser for at tilrettelægge en holdbar ældrepolitik.

Socialdemokratiet foreslår derfor, at vi holder fast i de gode ældrepolitiske målsætninger, men følger det op med at sikre økonomisk grundlag for de kommuner, der aktivt vil løse opgaven. Man kunne forestille sig, at de udgifter, staten sparede til understøttelse, blev udbetalt til kommuner, der vil ansætte eksempelvis en arbejdsløs hjemmehjælper. I dag flyttes udgiften til staten, hvis kommunen presses til afskedigelser. Hvorfor ikke vende dette billede 180 grader og støtte de kommuner, der vil udvide plejen for de ældre?

Vi vil gerne være med til at belønne de kommuner, der gør en indsats. Derfor foreslår vi også, at bloktilskuddene konjunkturreguleres i denne periode, hvor konjunkturerne svigter og kommunerne presses af denne udvikling. Samtidig kunne man ændre bloktilskuddet fra et tilskud i forhold til antallet af ældre borgere i den enkelte kommune til et tilskud i forhold til aktiviteten, således at man støtter i forhold til antallet af ansatte hjemmehjælpere eller klienttallet i plejesektoren og den service, man yder dér.

Vi finder det rimeligt, at Folketinget fastslår principperne for den ældrepolitik, vi ønsker ført, og tilkendegiver vilje til at sikre den reelle gennemførelse af disse målsætninger ved at sikre et økonomisk grundlag i kommunerne til løsning af opgaverne. Derfor skal jeg på vegne af Socialdemokratiet, Socialistisk Folkeparti, Fremskridtspartiet, Centrum-Demokraterne og Kristeligt Folkeparti fremsætte følgende:

*Forslag om motiveret dagsorden.*